

MIKLAVŽEVANJE

UVOD: Otroci gredo iz šole. Na križišču se ustavijo. Pozabijo iti naprej. Vlado jih dohiti in jih spravi v dvom o sv. Miklavžu. Gre naprej. Cvetka gre po svojo mamo, ki dobro pozna življenje svetnikov, da jim pove kaj o sv. Miklavžu.

OSEBE:

Cvetkina mama, Miklavž, Miklavžev tajnik, Cvetka, Hema, Jera, Boris, Filip, Jure, Vlado in angeli.

Vloge se lahko združijo, da ima eden več vlog.

1. PRIZOR:

Cvetka: Čez deset dni bo že sv. Miklavž in tudi parkeljni.

Hema: Parkeljnov se jaz bojim, sv. Miklavža pa ne.

Boris: Tisti, ki so pridni, jim parkeljni ne smejo nič narediti, ne smejo jih vleči.

Jera: Ali ne veste, da se parkelj boji molitve. Če molimo, parkeljni bežijo. Če bi hoteli parkeljni koga vleči, jih sv. Miklavž nažene. Hudički imajo strah pred sv. Miklavžem.

Filip: Slišal sem, da imajo hudički tiste otoke, ki nočejo ubogati, so hudobni in se nočejo učiti, še posebno radi.

Hema: Na uho jim šepetajo: »Nič se ne uči, ne ubogaj, ne hodi k spovedi, ne k verouku, ne k sveti maši«.

Filip: Take najprej zvežejo s tisto močno verigo. Nato jih vlečejo v pekel. Tam jih drugi hudički zvežejo z žarečimi verigami in jih vržejo v strašno razbeljeno peč.

Vlado: Slišim, da se pogovarjate o sv. Miklavžu. Vi nič ne veste, da sta ata in mama tisti Miklavž. Jaz nič ne dam na sv. Miklavža. Meni ne bo nič prinesel.

Cvetka: Ti kar tiho bodi. Mi ti ne verjamemo. Pojdi svojo pot naprej, nas pa pusti pri miru. /Vlado gre naprej proti domu/.

Jera: Jaz pa vem kakšen je sv. Miklavž. Lani je bil v naši cerkvi. Je starejši dobrodušen mož. Ima lepo dogo brado in škofovsko kapo z velikim križem. Ves je bel ali belkast. V roki ima čudovito, veliko zlato palico, ki je na zgornji strani zavita.

Jure: Tudi jaz sem bil lani na miklavževanju. Miklavža spremlja veliko angelov, ki imajo koše in potovalke. V njih je polno daril za pridne otroke.

Boris: V sosednji župniji je imel sv. Miklavž tudi svojega tajnika. Ta je otroke tudi spraševal molitvice in kaj iz verouka. Če kdo ni znal, ga je tajnik nagnal domov, naj se nauči, potem pa lahko zopet pride.

2. PRIZOR:

Cvetka je pripeljala svojo mamo, da bi vsem kaj povedala o svetem Miklavžu ali Nikolaju.

Cvetkina mama: Ker se tako lepo razumete med seboj, sem rada ugodila Cvetkini prošnji in prišla med vas.

Jera: Teta, povejte nam kaj o svetem Miklavžu!

Cvetkina mama: Miklavž je res živel pred 1500 leti. Doma je bil v mestu Mira v Likiji, v Mali Aziji. Sedaj je tam turško mesto Demre v turškem okrožju Antalija. Ata in mama sta ga naučila lepo moliti. Ker se je dobro in pridno učil, so ga dali v šole; postal je duhovnik in pozneje škof. Stari škof je umrl in niso vedeli, koga bi izvolili za novega škofa. Rekli so: »Novi

škof bo tisti, ki bo jutri zjutraj prvi prišel v cerkev». In naslednje jutro so prvega opazili v cerkvi Nikolaja ali Miklavža. Sveti Miklavž je bil tako dober, da še danes častimo njegovo dobroto.

Cvetka: Meni si že pravila o treh revnih deklicah.

Cvetkina mama: Tri revne deklice niso imele obleke in niso imele čevljev za na noge.

Jera: Potem tudi v cerkev niso mogle iti.

Cvetkina mama: Zvečer, ko je bila že tema, jim je skozi odprto okno sv. Miklavž vrgel tri zlata jabolka. Vsaka je dobila eno zlato jabolko. S tem denarjem, ki so ga dobile za zlato, so si kupile nove obleke in čevlje, da so lahko hodile k sveti maši. Pozneje so se srečno poročile. Na daljavo je pred smrtjo rešil mladeniča, ki so ga nameravali umoriti. Dobri družini so ukradli dečka. Sv. Nikolaj ga je rešil in ga pripeljal nazaj v očetovo hišo.

Roparji so umorili tri fante. Sv. Miklavž je molil nad njimi in vsi ti trije so oživeli. Na globokem morju je nastal hud vihar in ko je sv. Miklavž pobožno molil, se je vihar pomiril. V mestu Mira je zmanjkalo hrane, nastala je lakota. Z ladjo so šli po hrano. Ravno takrat pa je nastal velik vihar. Ladja se je že začela potapljati. Sveti Miklavž je molil in bil uslišan. Pripeljali so polno ladjo hrane za to mesto.

Hudobni ljudje so imeli sv. Nikolaja nekaj časa zaprtega. Pozneje so ga morali izpustiti.

Boris: On je res storil veliko dobrega.

Jure: Tudi mi bi radi bili podobni sv. Miklavžu.

Cvetkina mama: To je še vse možno. V sosednji vasi so se otroci dogovorili, da bodo tudi oni Miklavži. Ali veste kako?

Cvetka: Jaz bom sosedovi hčerki, kjer so doma zelo revni, dala nekaj piškotov, nekaj bombonov in eno čokolado. Sv. Miklavžu bom pisala, naj tudi njej nekaj prinese.

Filip: Jaz bom sosedovemu fantu, ki je reven, dal tople nogavice, da ga ne bo zeblo v noge.

Jure: Jaz bom v sv. Miklavžu pisal, da bi meni in sosedovemu revnemu fantu prinesel nove smuči. Pismo bom dal kar mami, naj ona kupi znamko in ga da na pošto.

Cvetkina mama: Lepo, dragi otroci. Čestitam vam za vse!

MIKLAVŽEV GOVOR

/Sv. Miklavž lahko bere iz knjige/

Vsebina je vzeta po spominu, nekaj iz starih življenje- pisov.

MIKLAVŽ:

Z velikim veseljem prihajam k vam. Spoznali boste, kako vas imam rad. Prinašam vam zvrhan koš sreče, miru in pravega veselja.

Moja domovina je mesto MIRA, V LIKIJI V MALI AZIJI, v današnjem DEMRE, v turškem okrožju v ANTALIJI. Ata in mama sta bila verna in pobožna človeka. Naučila sta me pobožno moliti in ponižno Boga častiti. Še sedaj sem jima hvaležen. Na zemlji sem živel pred 1500 leti, od 270 do 350 po Kristusu. Star 80 let sem se preselil v lepa nebеса. Bog me je izbral za čudežnega pomočnika in priprošnjika v vsaki sili.

Ker sem se z lahkoto učil, so me dali naprej v šole. Postal sem duhovnik in nato škof.

V moji bližini so živele tri siromašne sestre. Bile so tako revne, da zaradi slabe obleke in obutve še v cerkev niso mogle k nedeljski sveti maši. Hotel sem jim pomagati. V mraku sem jim skozi odprto okno na skrivaj vrgel tri zlata jabolka, za vsako eno. Tako so si nakupile čevlje in obleke. V kratkem so se še srečno poročile. Zato me tudi slikajo s tremi zlatimi jabolki.

Na daljavo sem pred smrtjo rešil nedolžno obsojenega, da mu niso vzeli življenja.

Roparji so ugrabili dečka pobožni družini. Molil sem za njega in ga pripeljal nazaj v očetovo hišo.

Izprosil sem, da je ponehal strašen vihar na globokem morju. Tako je bila rešena ladja in mornarji so ostali živi.

Mesto Mira ni imelo hrane. Ljudje so že začeli stradati. Pri Bogu sem posredoval, da so bili mornarji rešeni in mesto je dobilo hrano.

Roparji so umorili tri mladeniče. Goreče sem molil nad njim. In Bog jih je oživel.

Nekaj časa sem bil še sam v ječi, a so me izpustili. Preselil sem se v lepo večnost. Toda dobrota še naprej živi. Tudi vi otroci hočete biti dobri majhni Miklavži vsem, ki jih poznate.

Sedaj se z vami veselim, rad vas imam in dobrote delim.

Rekel sem že, da boste neke vrste Miklavži, ker boste vsakemu pomagali. Pridno se boste učili, zlasti verouk, pisali domače naloge, hodili k sveti spovedi in sv. obhajilu.

PARKELJNI zunaj, bolj odmaknjeni pojejo:

Mi vsi parkeljni in hudobci,
radi imamo grešnike,
še bolj pa vse hudobneže.

TAJNIKOV GOVOR

/lahko ga samo bere iz neke knjige/.

Kakor veste, ima vsak škof svojega tajnika. To velja tudi za sv. Miklavža, ki je tudi škof.

/Parkeljni tiho, bežite vstran!/

RAZGLAS. Naznanjam vam veliko veselje. Sveti Miklavž prihaja. Poslušajte vsi pridni otroci in vsi pošteni ljudje, vsi hudobni pa naj se skrijejo v kakšno temno luknjo, da jih nihče ne bi videl, zlasti, da jih ne najdejo hudički. Bolj ko je kdo hudoben, bolj ga imajo hudobci radi. Tistega ki ima veliko grehov, imajo hudički tako zelo radi, da bi ga najraje naložili na železni voz, ga privezali s strašnimi verigami in ga po temnih hodnikih peljali v strašni pekel. Tam bi ga vrgli v žarečo peč.

Na uho vam šepetajo: »Nič ne hodi k spovedi,« da bi vas lahko odpeljali zvezane v peklenko brezno.

To bi se lahko kar kmalu zgodilo, če ne bi hodili k spovedi in se ne bi hoteli poboljšati.

V kolikor mi je znano, ste tukaj otroci še kar pridni. Točno povedano: malo stre pridni, malo pa ne. Upam, da se boste poboljšali, radi boste ubogali, vsak dan boste molili, vsak mesec šli k sveti spovedi. Za odrasle pa velja: »Kdor ne daje lepega zgleda, naj se kar pripravi na parkeljne.«

Parkeljni pojo:

*Mi vsi parkeljni in hudobci,
radi imamo grešnike,
še bolj pa vse hudobneže.*

Vsebina je po spominu.

Vojnik, 18. dec. 2004

FRANC BRECL

Franc Brecl se je rodil 22. februarja 1931 v Črnovi 9, v župniji Šentjanž pri Velenju. Imel je še osem bratov in sester. Po osnovni šoli se je vpisal v Gimnazijo v Celju, kjer je leta 1952 maturiral.

Za duhovniško pot se je odločil, ker se je zavedal, da v tej službi lahko naredi največ dobrega. V duhovnika je bil posvečen 29. 6. 1958 v Mariboru. V zadnjem letu študija je služboval kot duhovniški pomočnik v Hrastniku, med počitnicami pa je bil pri Sv. Danijelu v Celju.

Prvo kaplansko službo je dobil v Vojniku, kjer je bil od 1. 8. 1959 do 1. 10. 1963. Pot ga je potem vodila v Velenje, Šmartno in Škale, k Sv. Danijelu v Celje, k Sv. Križu v Rogaško Slatino in za sedem let v Ljubno ob Savinji. Kot župnijski upravitelj je bil osem let pri Sv. Marku niže Ptuja, nato enajst let tam tudi župnik. 1. marca 1991 se je upokojil. Leta 1994 je postal župnik pri Sv. Jerneju pri Ločah, kjer je ostal do 31. julija 2003.

Življenjska pot ga je spet pripeljala v Vojnik, kjer stanuje v Špesovem domu starejših krajanov. Vsak dan opravlja v kapelici svete maše, skrbi za oskrbovance doma, pomaga pa tudi v župnijski cerkvi.

Njegovo življenje je zaznamovala vedrost in zvestoba Bogu. To se izraža tudi v njegovih igrah, ki jih je veliko napisal v času svojega službovanja, vendar so se nekatere izgubile. Nekaj jih je ostalo in te so zbrane v tej zbirki.

Milena Jurgec

Vojnik, 19. 2. 2006